

Program

Mihailo Crnobrnja

Prošle nedelje tehnička vlada je usvojila "Nacionalni program za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju". Zatim je taj obiman dokument od oko 800 strana predstavljen javnosti, čime je i zvanično počela javna rasprava koja će trajati šest nedelja.

Nema spora da je urađen jedan ogroman posao koji nam svakako predstoji na putu dalje integracije u Evropsku uniju. Prvi utisak, na bazi brzog prelistavanja, a ne detaljnijeg čitanja, jeste da je taj posao urađen dobro. Prvi utisak sugerise i da ima dosta prostora za skraćivanje. Ako su Slovenci (i ne samo oni) mogli da ovu problematiku slože na 400 do 500 strana - nema nekog jakog razloga zašto bi nama za to trebalo dvostruko više. Sigurno je da će se tokom javne rasprave pojaviti još sugestija kako da se ovaj značajan dokument unapredi.

U daljem tekstu nekoliko reči o značaju ovog dokumenta. Odmah da kažem, nema nikakve sumnje da je reč o veoma značajnom dokumentu i to iz više razloga. Prvo, reč je o nečemu što se mora uraditi, što predstavlja obavezan "domaći zadatak" za svaku zemlju koja pretenduje da postane član EU. A taj domaći zadatak čini prilagođavanje domaćeg zakonodavstva, domaćih institucija i domaće administracije potrebama koje pred buduću članicu postavljaju pravne tekovine Evropske unije, poznatije kao *acquis communautaire*. U izvedbenom delu, dakle u procesu neposrednog prilagođavanja, ovaj obiman dokument odista predstavlja "sveto pismo", kako to voli da kaže potpredsednik Đelić. Drugo, značajno je da je ovaj dokument urađen pre nego što se to od Srbije očekivalo, čime su dobijeni izvesni poeni na skali koja meri našu opštu spremnost za integraciju u Evropsku uniju.

Treće, i neposredno vezano sa drugim, ovim se očigledno pokazuje da mi već sada imamo vrlo ozbiljan administrativni kapacitet koji je u stanju da proizvede

ovako značajan i ozbiljan dokument.

Zapravo, mislim da je upravo to i njegova najveća vrednost. Ako pogledamo tri velika segmenta koja će ubuduće određivati brzinu naše integracije: političku spremnost, ekonomsku spremnost i administrativni kapacitet, čini mi se da se u ovom poslednjem odmaklo najdalje i da je to, u ovom trenutku, naša komparativna prednost kada je reč o brzini ili ubrzanju integracije.

To je svakako za pohvalu i vredni ljudi koji su radili na stvaranju takvog kapaciteta zaslužuju i naše pohvale i priznanja, a ne samo priznanja Komisije Evropske unije. Međutim, a nažalost mora da bude i međutim, stvaranje jakog administrativnog kapaciteta je potreban, ali ne i dovoljan uslov za ubrzanje integracije kakvo se želi. Za to je potrebno da se i u druge dve gore pomenute oblasti učine jednako kvalitetni, ako ne i kvalitetniji pomaci.

To posebno važi za političku spremnost za ubrzanje. Ne mislim na retoričku spremnost po kojoj svi, ili gotovo svi, odjednom postadoše "Evropejci". Mislim na onu pravu spremnost koja će ratifikovati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju kao prvi i, kako sada izgleda, najlakši korak. Uslediće daleko teži, a to je ispunjavanje uslova da se Sporazum odmrzne i da postane delotvoran! Biće to velik test političke spremnosti za ubrzanje.

Konačno, najveći test, ujedno i test koji će najduže trajati, biće u stvaranju političkih uslova i političke volje da se zakoni koji se donose - i primenjuju. Nacionalni program je registrovao ogroman broj promena koje bi trebalo izvesti od sada pa do 2012. godine. Sposobnost da se te promene izvedu je u rukama administracije. Spremnost da se one izvedu je u rukama politike. Šta vredi što je posada dobro obučena ako su kapetan(i) i oficiri u nesaglasju oko toga koji je najbrži i politički najprihvatljiviji put za luku koja se zove - Evropska unija. ✕